

SKANDINAVISKA
MINNEN FRÅN LEIPZIG

1876—1877.

IV b
Kapitel

Anders Donner
vänskapsfullt
från förf.

SKANDINAVISKA MINNEN.

SKANDINAVISKA

MINNEN FRÅN LEIPZIG

1876—1877

AF

ARVID VIKSTRÖM.

UPSALA MDCCCLXXVIII.

Wir führen Dich zu Spiel und Tanz,
Zu Glück und Liebesfreude!

Ack, jag vill lefva, jag vill dö i Norden!

Atter det Skilte
Boier sig sammen;
Engang i Tiden
Vorder det Eet!

MINA
I TYSKLAND FÖRVÄRFVADE
DANSKA, NORSKA, FINSKA OCH SVENSKA
VÄNNER

EGNAS DESSA MINNEN

MED GLAD OCH TROFAST VÄNSKAP.

Denna anspråkslösa lilla samling af till största delen i Leipzig upptecknade gemensamma hogkomster vill väl endast gälla såsom en yttring af glädje öfver det hos oss i tanken och känslan redan förverkligade eniga Skandinaviern, men för visso också som ett vänligt tack för allt, hvad mina nordiska systrar och bröder varit för mig under min vistelse i Tyskland — det af oss i allmänhet så föga afhållna Tyskland. Och sannt är att jag "glemmer aldrig den Reise".

*Emellertid och i alla händelser må det treeniga
Norden evigt lefva samt alltid och öfver allt ha hjer-
tan, hvilka klappa varmt för dess sak!*

Upsala, fjortonde årsdagen af stormningen af Dybbøl.

Författaren.

MITT NORDISKA FÄDERNESLAND.

Jag älskar naturen, hvar helst jag den ser,
och skogen och sjön äro mina förtrogna.
Min lust är se solen gå upp och gå ner,
se plantorna spira och frodas och mogna,
se forsarne glittra och skymningen slå
sin töckniga slöja kring skrefvor och strå...
Ja, lundar jag älskar och höjder och strand,
men mest i mitt nordiska fädernesland.

Jag älskar ock konsten, i bild och i ord,
i toner, som smeka mitt lyssnande öra.

Min själ kan ej tråla beständigt vid jord:
en himmelsfärd äfven hon stundom vill göra.

Jag tror på en skönhet, för mer än den flit,
som gör att sig odlingen vidgar en bit.
Dock mera än verken af mästartehand
jag älskar mitt nordiska fädernesland.

Jag kunskapen älskar och äran och allt,
hvarför man i ungdomen brinner och svärmar.

Mig vinet förnöjer, om god är dess halt,
och skämtet är bra, när det icke förnärmar.
Jag vänner har kära och eger också
en vän, för mitt hjerta mer dyrbar ändå. . .
Dock högre än kärlekens ljufvaste band
jag älskar mitt nordiska fädernesland.

I Norden jag föddes, och dö vill jag der,
för det jag med tanke och armar vill strida.
Mitt första i glädjen mitt fosterland är,
mitt första och sista i sorg och i qvida.
Och troget jag vördar min torftiga bygd,
dess hugstora minnen af ära och dygd.
Ja, hälle, o gud, du din skyddande hand
ut öfver mitt nordiska fädernesland!

"LIKSOM JAG ÄLSKAR SOL OCH VÅR."

(Musik af Lauritz Grimstad.)

Liksom jag älskar sol och vår,
så älskar jag ock dig,
ty varm som sol och frisk som vår
du alltid är för mig.
Ej finnes sorg, så tung och svår,
att ej hon fjärrar sig,
när du invid min sida står,
blid, fager, innerlig.

Och ej det glädje gifvas kan,
så ljuf och underbar,
att i din närhet icke han
blir större än han var.
Det är som genom dig jag fann,
hvad lifvet skönast har,
som du mig gjorde god och sann,
fri, manlig, lugn och klar.

Kär vännen min, i lifvet här
jag dig ej ega får.

Din väg blott sällan dit åt bär,
der sorgfull jag går.
Men kommer stundom du mig när,
mer snabbt mitt hjerta slår,
ty evigt du dock för mig är
lif, glädje, sol och vår.

DEN 4. NOVEMBER 1876.

(Vid en fest i *Det skandinaviske Selskab i Leipzig*.)

Nu, när list och fräck beräkning skrifva lagar
för vår verld
och, att gifva vigt åt orden, hota med de
blanka svärd,
må vi glädjas, att vår vagga en gång stälde i en vrå,
som den höga politiken mycket sällan aktar på.

Ja, hur lyckligt är ej Norden, der i sol och stilla frid
skörden mogna får och bergas af förnöjsamhetens id!
Och hur lyckligt är ej Norden, der med kärlek och
med hopp
vår kultur från egen stängel skjuter upp i blad och
knopp!

Men af alla brödrafolken lyckligast ändå de två,
som re'n länge emot målet hvarje steg tillsammans gå,
som på egna krafter lita, men också uppå hvarann
och för verlden ge exemplet af en vilja och en man.

Det finns ej ett slag af hjertan uti gamla Sveriges land,
som ej strax ett eko finner uppå unga Norges strand.

Bland de norska fjällar föres intet käckt och man-
ligt tal,
hvilket ej förstås och skattas i den fagra svenska dal.

Lycka öfver vår förening, knuten ej af våldets band,
men först då, när frie svensken frie norrman bjöd sin
hand!

Hvad till hoga gud har fogat, hvad förenat har sig sjelf,
krossas ej af några vågor uppå tidens vreda elf.

Lycka öfver vår förening! Lycka öfver Norden all!
En gång böjes allt tillsamman, som tillsamman höra
skall;

alla Skandinaviens toner smälta då till harmoni...
Ack, men, när den stunden kommer, ligga nog i graf-
ven vi.

Derför skål för hvad vi ega! Skål för denna enhetsdag,
som i hemmet säkert firas uti månet trofast lag!
Skål för Norge och för Sverige, der i dunkel vinterqväll
nordan sveper snöhvitt täcke omkring hvarje älskadt
tjäll!

"EN NORDISK SKALD ÄR DÖD."

Hen nordisk skald är död, hvars lyra klingat
melodiskt som Hesperiens cittra blott,
när trubadurn vid skuggomfamnadt slott
ät riddarns dotter svärmisk hyllning bringat.

Ja, död är han, som ljufva tårar tvingat
ur unga hjertan, som sin knoppning nått.
Naturens skönhet ingen så förstätt,
och känslans drömmar ingen så bevingat.

Död är han väl, men stolt kring Norden går
hans namn med jubel, komma hvad än vill,
och från Parnassen skaldens fot ej slinter.

Hell Danmarks land! I dina lundars vår
vid bäckens sorl och näktergalens drill
sjöng kärlekssångaren, sjöng Christian Winther.

"DET VAR IBLAND TYSKA STUDENTER."

Det var ibland tyska studenter,
jag såg dig på glimrande bal,
och du hade klaraste skenet
bland stjernor förutan tal.

Det var bland germanska kusiner,
som syskon vi kände hvarann. —
Hur ljufligt från dina läppar
vårt klangfulla språk jag fann!

Ack, hur du var frisk och nordisk,
hur ung och hur fager och glad!
Hvad under, att strax mitt hjerta
en jublande lofsång qvad!

Hvad under, att ej min cåttra
kan bringa i toner fram,
hur du mina vingar lyfte
från dagliga lifvets dam!

Men länge i hjertats gömslen
din bild skall vinka och le
och bland mina flyktiga minnen
som sol uti töcken sig te.

HEMLÄNGTAN.

(Musik af *Hugo Ingelius.*)

Jag längtar till baks till min fädernestrand
att lyssna till skogarnes sus.

Jag har ingen ro här i främmande land.

Jag vill till min faders hus,
som gladt blickar ut från den trotsiga håll
mot fjorden, mot dalar och fjäll.

Jag känner mig här liksom fogel i bur
och bleknar allt mera om kind.

Jag längtar dit upp till vår friska natur
att smekas af yrande vind,
att drifvorna skåda och himmelen blå
med gnistrande norrsken uppå.

Men vintern väl flyktar, och så blir det vår,
och foglarne styra mot Nord.
Ur fångslände buren flyga jag får
till baks till min fädernes jord,
får glädjas åt skummande forsarnes brus
och midsommarnätternas ljus.

TILL SÄLLSKAPET "G. V." I UPSALA.

(Den 11. mars 1877.)

Med sunnavind öfver haf, öfver land
det flyger ett blad till Fyris' strand.

Ett hjerta, som tvinar på främmande jord,
mänd längta till vänner, de bästa i Nord.

Och derfor till minnets och trohetens fest
det sänder af önsknings, hvad det har bäst.

O bröder, välsignad må vara den stund,
då ynglingahjertan knöto förbund!

Välsignad den tid, då i vårsolens gull
vår väg af de skäraste rosor var full!

Välsignad den tid, då bland skyarnas dans
vår stjärna blott lyste med blidare glans!

Och lycka utöfver de kommande dar!
Hvad än måtte hända, vår vänskap blir kvar.

Med minnen och vänskap hur trofast vi gå
att kampen, en hvar för sin uppgift, bestå!

I lycka vår glädje blir dubbelt så stor,
och sorg blir ju half, som en vän man förtror.

Så lefve vårt "G. V." och näres alltjemt
af lyftande allvar och lekande skämt!

Se der är den önskan, ett hjerta har bäst,
som fjärran määnd längta till trohetens fest.

Och innerlig glädje på främmande jord
det fyller vid tanken på vänner i Nord.

Med sunnavind öfver haf, öfver land
så flyg då, o blad, till Fyris' strand!

"EN QVITTRANDE LÄRKA DU TYCKES MIG."

En qvittrande lärka du tyckes mig,
som svingar högt i jublande dans,
när nattens dimmor ha fjärrmat sig
och solen går upp i flammande glans.

En sorlande bäck du liknar väl ock,
som qväller ur bergets fördolda rum
och öfver de dufna blommornas flock
i middagen stänker sitt glittrande skum.

Du liknar den tindrande stjerna för visst,
som först upp på fästet skrider så blid
och kastar bland jordens sorger och brist
en värmande stråle af tröst och frid. —

Far fort! Var alltid så glad och ung
med doft af en nordisk ängsvioll!
Ej flykte din friskhet för smärta tung,
men näres af värliga vindar och soll!

FÖR DEN NORDISKA QVINNAN!

(Vid skandinavernas påskfest i Leipzig den 2. april 1877.)

Nu ligger det sol öfver lifvet
och sol öfver hvarje min.
Tag hit min förglömda cittra
och räck mig ett fullt glas vin!

För vårens förfriskande fläftar
sig öppnar som blomman vår själ,
och saliga aningar draga
vår häg till sånger och spel.

Bland syskon från Norden jag qväder
en visa i enkla ord
och dricker mitt glas för det bästa,
som finns på den vida jord.

Som strålarne värma mullen
och locka plantorna opp,
så kommer qvinnan till mannen
att adla hans sträfvan och hopp.

Hos mannen är sanningen målet,
och vägen är pligtens bud;
men till att kärleken vårda
blef qvinnan bestämd af gud.

Och hvad äro sanning och pligten,
om ej liksom stjernornas ring
de svinga i eviga banor
all kärlekens sol omkring?

Och säg mig en man i världen,
som gjort något stort eller godt
och ej från en qvinnas sinne
sin väckelse dertill fått!

Är qvinnan blott qvinna, då böje
vår herskarevilja sig!
Då läre vi lefnadens vishet
vid vandring på rosenstig!

Af rosor det finnes väl många —
i öknen, på fjäll, vid strand;
men friskaste doften har blomman,
som grott uti Skandiens land.

Den nordiska flickans öga,
det strålar som ingen anns;
och trognare, tapprare hjerta
väl aldrig på jorden fanns.

I värliga qvällen jag qväder
min visa i enkla ord,
men dricker med jublande glädje
mitt glas för qvinnan i Nord.

"DU FAGRASTE LILLA BLOMMA."

(Musik af Johan Sandström.)

Du fagraste lilla blomma,
som ljufligt mot himmeln ler,
mitt hjerta fylles af vemod,
när stundom på dig jag ser.

För mycket du solen älskar
och njuter dess kyssars glöd. —
Oändlig, offrande kärlek
blir skuld till en tidig död.

SYTTENDE-MAI-SANG 1877.

(Rösenthal vid Leipzig.)

Du fagra land i höga Nord,
du stolta, dyra fosterjord,
vårt hjertas bästa hyllning tag!
Vi ständigt längta till din famn,
men jubla högt i dag ditt namn,
ty nu det är din heders dag.

I dag för många flydda år
du torkat af din sista tår,
ditt långa ok du kastat bort.
Du då förstätt, hvad sjelf du var,
och derpå tryggt du litat har
och vunnit seger inom kort.

Se'n dess din frihet vuxit opp
och skjutit blad och skjutit knopp,
tills uti herrlig blom den stått.
Se'n dess du vecklat ut din kraft
och solig lycka alltid haft
och, hvad du velat, städse nått.

Du fagra land, så gläd dig då
af fjäll, af dal och fjordar blå,
dock af din frihet allra mest!
Vi svinga högt din flagg i dag,
och uti trofast syskonlag
vi fira gladt din äras fest.

Med vind, som sväfvat oss förbi,
en värlig helsning sända vi
långt bort till Norges kära strand,
att, hvar i verlden än han finns,
en norman jemt med stolthet mins
på denna dag sitt fosterland.

MITT ALLT.

Först fosterlandet och sedan du!
Se der mitt allt både förr och nu. —
Mitt fosterlands äro häg och arm;
men ditt är hjertat uti min barm.

Mitt land jag helgar min sträfvans nerv,
hvar ädel tanke, hvart dugligt värf.
Men hjertat ensamt kan dig jag ge
med allt dess jubel och allt dess ve.

Först fosterlandet och sedan du!
Din lott skall blifva helt ringa ju.
Men, ack, du älskar vårt land också,
och kanske hjertat då skall förslå.

Med dig hur skulle ej lifvet bli
i med- och mot-gång en harmoni,
och all vår kärlek, vårt framtidshopp
för fosterlandet i glöd gå opp!

INNEHÅLL.

Mitt nordiska fädernesland 9.
»Liksom jag älskar sol och vår» 11.
Den 4. november 1876 13.
»En nordisk skald är död» 15.
»Det var ibland tyska studenter» 16.
Hemlängtan 18.
Till sällskapet »G. V.» i Upsala 19.
»En qvitttrande lärka du tyckes mig» 21.
För den nordiska qvinnan 22.
»Du fagraste lilla blomma» 25.
Syttende-Mai-Sang 1877 26.
Mitt allt 28.

100 exemplar.

Esaias Edquists boktryckeri.

Johan Friedr. Sterblus
20 IV 1837